

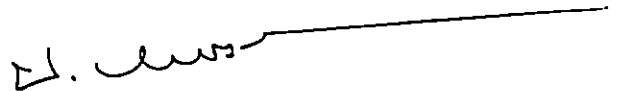
บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สถานะการเป็นส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
ตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๒.๓/๐๒๕๘๖๔ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมบัญชีกลางได้รับหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานฯ หักเงินค่าปรับที่ได้รับจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ไว้ใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานฯ เนื่องจากแต่เดิมสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ ส่งผลให้สำนักงานฯ มีสถานะเป็นส่วนราชการภายในกรมการค้าภายใน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้อาศัยอำนาจตามนัยมาตรา ๔ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อนุญาตให้กรมการค้าภายในซึ่งเป็นส่วนราชการหักเงินค่าปรับที่ได้รับจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ไว้ใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยถือปฏิบัติตามข้อบังคับกระทรวงการคลังว่าด้วยการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน พ.ศ. ๒๕๔๖ และประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การกำหนดประเภท และอัตราการหักเงินค่าปรับก่อนนำส่งคลัง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ต่อมาพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลสำนักงานฯ จึงขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาอนุญาตให้สำนักงานฯ หักเงินค่าปรับที่ได้รับจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อไว้ใช้จ่ายเป็นเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานฯ

กรมบัญชีกลางได้พิจารณาข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าแล้ว เห็นว่า ในปัจจุบันสำนักงานฯ มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามนัยมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่โดยที่พระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้มีบทบัญญัตินิยามคำว่า “ส่วนราชการ” ไว้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในประเด็นข้อกฎหมาย จึงขอหารือว่า สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จะเป็นส่วนราชการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะกำหนดข้อบังคับ

อนุญาตให้หักรายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามระเบียบที่ได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลัง เพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่ายในการจัดให้ได้มาซึ่งเงินอันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล ตามนัยมาตรา ๔ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมบัญชีกลาง โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๒๗^๑ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้บัญญัติชัดเจนว่า สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงไม่เป็นส่วนราชการ ตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะสามารถกำหนด ข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการหักรายจ่ายจากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ เพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่ายในการจัดให้ได้มาซึ่งเงิน อันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล ตามมาตรา ๔^๒ วรรคสอง (๒) แห่งพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๔๙๑ ซึ่งใช้ได้เฉพาะกับส่วนราชการเท่านั้น



(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๖๓

^๑มาตรา ๒๗ ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ และให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาลไม่ว่าเป็นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินกู้หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใด ๆ เลย

รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดข้อบังคับอนุญาตให้หัวหน้าส่วนราชการใด ๆ หักรายจ่ายจากเงินที่จะต้องส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้ ในกรณีดังนี้

- (๑) รายจ่ายที่หักนั้นเป็นรายจ่ายที่มีกฎหมายอนุญาตให้จ่ายได้
- (๒) รายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายตามระเบียบที่ได้รับความตกลงจากกระทรวงการคลังเพื่อเป็นค่าสินบนรางวัล หรือค่าใช้จ่ายในการจัดให้ได้มาซึ่งเงินอันพึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล
- (๓) รายจ่ายที่ต้องจ่ายคืนให้แก่บุคคลใด ๆ เพราะเป็นเงินอันไม่พึงต้องชำระให้แก่รัฐบาล